

Raadsvoorstel

Agendapunt commissie: Visie op laadinfrastructuur

Gegevens steller:

Naam: Tom Brouwers
Emailadres: tom.brouwers@valkenswaard.nl

Gegevens Agendapunt:

Agenda punt:
Zaaknummer: 2024-132829
Datumraadsvergadering: 12 december 2024
Portefeuillehouder: B. Bots

Onderwerp:

Visie op laadinfrastructuur

1. Voorstel:

1. De visie op laadinfrastructuur 2024 vast te stellen.

2. Inleiding:

Als uitwerking van het landelijk Klimaatakkoord is onder andere de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) opgesteld, die Nederland opdelen in verschillende samenwerkingsregio's. Valkenswaard maakt deel uit van de samenwerkingsregio Zuid, die de NAL heeft vertaald naar de Regionale Aanpak Laadinfrastructuur Zuid (RAL-Zuid).

Tijdens de afgelopen concessieperiode heeft de gemeente Valkenswaard, samen met andere gemeenten in Noord-Brabant en Limburg, deelgenomen aan een collectieve concessie voor publieke laadinfrastructuur. In de concessie heeft de uitvoerder (Vattenfall) gezorgd voor plaatsing en exploitatie van de laadpalen en gezorgd voor de realisatie van een basisnetwerk van publieke laadpunten in onze gemeente. In 2024 is de concessie opnieuw aanbesteed en wederom gewonnen door Vattenfall. Deze nieuwe concessieperiode loopt van medio 2024 tot medio 2028 en heeft als doel om het bestaande netwerk verder uit te breiden en te optimaliseren.

Het beleid van de gemeente Valkenswaard is erop gericht om niet voorop te lopen, maar bij te blijven met de verwachte groei van elektrische voertuigen. Dit betekent dat de gemeente continu monitort of de strategie het gewenste resultaat oplevert en indien nodig aanpassingen doorvoert. De focus ligt op het realiseren van een toegankelijke, betaalbare, betrouwbare en veilige laadinfrastructuur die voldoet aan de behoeften van alle gebruikersgroepen, zonder de openbare ruimte onnodig te belasten. Door samen te werken met de provincie, de netbeheerder en andere betrokken partijen, streeft Valkenswaard ernaar om de transitie naar elektrisch vervoer soepel en efficiënt te laten verlopen.

3. Beoogd effect:

In deze visie wordt een strategie gepresenteerd om openbare laadinfrastructuur voor elektrische personenvoertuigen te plaatsen, monitoren en opschalen waar dat nodig is. We doen dit om personenmobiliteit te verduurzamen en de CO₂ uitstoot te verminderen. Daarbij zorgen we voor een goede ruimtelijke inpassing in de openbare ruimte, maar ook op het elektriciteitsnet.

4. Argumenten:

1.1 We zetten in op de transitie naar elektrisch vervoer

De gemeente Valkenswaard staat voor een aanzienlijke uitdaging om de uitstoot in de mobiliteitssector drastisch te verminderen. In de mobiliteitstransitie voor Valkenswaard blijft de auto een minder prominente, maar wel een belangrijke rol vervullen. Daarom is het belangrijk om de auto's die blijven rijden zo duurzaam mogelijk te laten rijden. Daarmee maken we het voor de bewoners van Valkenswaard ook makkelijker om de overstap naar een elektrische auto te maken.

1.2 We zetten in om te voldoen aan de wettelijke eisen

De snelle toename van elektrische voertuigen (EV's) vraagt om een snelle ontwikkeling van de benodigde laadinfrastructuur. Volgens de huidige prognoses zal het aantal elektrische personenauto's vanaf 2030 flink groeien. Vanaf 2035 moeten alle nieuwe auto's verplicht emissievrij zijn. Om deze groei goed bij te kunnen houden en te voldoen aan de wettelijke eisen, wil de gemeente Valkenswaard haar laadinfrastructuur goed laten aansluiten bij wat er landelijk speelt.

1.3 We zetten in op toegankelijke laadinfrastructuur

Of je bewoner, bezoeker of toerist bent, heel mobiel of minder mobiel bent, laadinfrastructuur moet voor iedereen toegankelijk zijn. Daarbij zetten we in op een goede ruimtelijke inpassing zodat laadpunten zichtbaar en vindbaar zijn.

Ook voor verschillende soorten voertuigen willen we laadoplossingen bieden. Gebruiksgemak en toegankelijkheid staat voor ons daarbij voorop, waarbij we in het kader van herkenbaarheid zoveel mogelijk willen aansluiten op vergelijkbare infrastructuur als in andere gemeenten.

Ook werken we in regionaal verband (Metropoolregio Eindhoven) aan het stimuleren van deelmobiliteit, waarbij het aanbieden van elektrische deelvoertuigen de voorkeur heeft. Door het aanbieden van elektrische deelvoertuigen kan elektrisch rijden voor een grotere doelgroep toegankelijk en betaalbaar worden gemaakt, doordat ze niet de aanschafkosten hoeven te betalen, maar alleen het verbruik (en een opstarttarief). Dit kan het gebruik van de laadinfrastructuur in onze gemeente ook verder stimuleren.

1.4 We zetten in op betaalbare laadinfrastructuur

Het opladen van elektrische voertuigen moet betaalbaar zijn en blijven voor iedereen. Ook voor mensen met een kleinere portemonnee willen we het opladen van een elektrisch voertuig toegankelijk houden. Dit uit zich niet alleen in een lage prijs voor het laden zelf, maar ook in een goede spreiding van laadpunten over de gemeente, zodat bewoners niet te ver hoeven te rijden om hun auto te kunnen opladen.

1.5 We zetten in op betrouwbare laadinfrastructuur

We zitten in op een netwerk dat efficiënt gebruik stimuleert en weerbaar is tegen verstoringen. We stimuleren dubbelgebruik, zetten in op een goede spreiding en willen laadpaalklevers tegengaan. Daardoor stijgt zowel de beschikbaarheid van de laadpunten maar ook het vertrouwen van de gebruikers in de laadinfrastructuur.

Bij de plaatsingsstrategie wordt ingezet op laadzekerheid, waarbij de laaddruk actief wordt gemonitord en bij wordt geplaatst op basis van best presterende laadlocaties. Waar mogelijk worden laadpalen geclusterd, zodat er kleinschalige laadpleinen ontstaan.

1.6 We zetten in op veilige laadinfrastructuur

Laden moet voor iedereen op een veilige manier kunnen plaatsvinden, zowel fysiek als digitaal. Voor veilig laden en cybersecurity zijn landelijke richtlijnen die we volgen. Technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op en digitale veiligheid (cybersecurity) wordt steeds belangrijker, maar ook complexer. Voorbereid zijn op de nieuwste bedreigingen is daarom belangrijker dan ooit.

De aanbiedende partij, Vattenfall, is zich hiervan bewust en heeft laadveiligheid en cybersecurity hoog in het vaandel staan. Zij heeft al sinds 2009 ervaring met het aanbieden van openbare laadinfrastructuur in Nederland en volgt de ontwikkelingen nauwkeurig. Verder waren de laadpalen in Noord-Brabant en Limburg de eerste in Nederland die voldeden aan de strenge eisen op het gebied van cybersecurity.

5. Kanttekeningen:

1.1 Elektrisch vervoer niet de enige oplossing

Hoewel we inzetten op de transitie naar elektrisch vervoer in onze gemeente, beseffen we ons ook dat dit niet de enige oplossing is om de uitstoot van de mobiliteitssector te verminderen. Dat betekent dat we ook in andere vormen van duurzame mobiliteit zullen moeten investeren, zoals het openbaar vervoer en de fiets. Hierover wordt u in andere raadsstukken geïnformeerd.

1.2 Geen koploper, wel mee blijven groeien

De gemeente Valkenswaard beseft zich dat het aantal elektrische voertuigen de komende jaren zal gaan groeien. Hoewel we geen koploper willen zijn, willen we het groeitempo wel goed kunnen opvangen in onze gemeente met de beschikbare laadinfrastructuur. Het is niet de ambitie om de groeiprognoses te halen, maar om de aanvragen voor nieuwe laadinfrastructuur te kunnen blijven faciliteren. Ook willen we door prestaties te monitoren, laadinfrastructuur kunnen bijplaatsen op plaatsen waar we zien dat dit nodig is. Dit doen we samen met onze concessie uitvoerder Vattenfall.

1.3 Toegankelijk, mits ruimtelijk inpasbaar

Hoewel het streven naar toegankelijke laadinfrastructuur en een goede ruimtelijke inpassing essentieel is, kan het in de praktijk uitdagend zijn om dit overal te realiseren. Specifiek voor minder mobiele gebruikers is het belangrijk om ervoor te zorgen dat laadpunten niet alleen zichtbaar en vindbaar zijn, maar ook fysiek bereikbaar en bruikbaar. Dit betekent dat er voldoende ruimte moet zijn rondom de laadpunten voor rolstoelen en andere hulpmiddelen, en dat de bedieningselementen op een toegankelijke hoogte en met voldoende gebruiksgemak moeten zijn ontworpen. We doen ons best om zoveel mogelijk laadpunten toegankelijk in te passen, maar weten ook dat de openbare ruimte dit niet overal toelaat.

Daarnaast kan de ruimtelijke inpassing in dichtbebouwde gebieden complex zijn, waar de beschikbare ruimte beperkt is en concurrerende belangen spelen. Het is cruciaal om deze uitdagingen vroegtijdig te identificeren en aan te pakken om te voorkomen dat bepaalde groepen gebruikers worden uitgesloten van de voordelen van de laadinfrastructuur.

1.4 Aanschaf elektrische voertuigen minder betaalbaar

Hoewel we vol inzetten op betaalbare laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen, beseffen we ons ook dat de aanschaf van elektrische voertuigen nog niet voor iedereen even betaalbaar is. Als gemeente hebben we geen invloed op de markt.

1.5 *Geen grootschalige laadpleinen*

Uw raad heeft op 3 november 2022 in een motie opgeroepen om werk te maken van grootschalige laadpleinen met 8 tot 10 laadpunten, met mogelijke overkapping met zonnepanelen of elektriciteit uit een waterstofinstallatie om het elektriciteitsnet niet extra te belasten.

De zorgen uit deze motie zijn besproken met Enexis, en zij hebben aangegeven dat de groei van laadpunten niet belemmerd wordt door toenemende druk op het elektriciteitsnet.

Verder ziet de gemeente geen behoefte aan grootschalige laadlocaties. Door te clusteren worden kleinere laadpleinen wél mogelijk gemaakt, waarbij bestaande behoeftes en prestaties van laadpunten leidend zijn. We blijven het gebruik monitoren om te clusteren op locatie die het beste presteren en waar de vraag hoog is.

1.6 *Waarborging fysieke en digitale veiligheid*

Helaas zijn veiligheidsincidenten nooit helemaal uit te sluiten. Indien dit het geval is, heeft Vattenfall een procedure ingericht om hier melding van te maken om hier zo snel mogelijk actie op te ondernemen. De ervaring over de afgelopen periode van vier jaar leert ons dan ook dat er geen veiligheidsproblemen zijn voorgevallen die Vattenfall niet kon oplossen.

6. Financiën:

In de afgelopen concessieperiode was er geen apart budget voor het beoordelen van aanvragen voor laadinfrastructuur. Dit werd opgevangen vanuit het programma Duurzaamheid en bedroeg 20.000 euro per jaar. Voor de komende jaren worden de kosten gedekt vanuit de CDOKE (capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid) middelen van Duurzaamheid.

Hoewel Vattenfall zorgt voor de daadwerkelijke plaatsing van de laadinfrastructuur, is de gemeente ambtelijk verantwoordelijk en betrokken om de plaatsing van openbare laadinfrastructuur te begeleiden. Zo worden er nieuwe locaties beoordeeld en er worden verkeersbesluiten genomen. De opschaling van laadinfrastructuur vraagt om het vergroten van de uitvoeringskracht en het verder professionaliseren van het werkproces. Ook vraagt het om een structurele inbedding van het beleidsonderwerp in de gemeentelijke organisatie, waarbij ook structurele financiële middelen nodig zijn. In onze gemeentelijke organisatie worden deze taken bij het cluster Verkeer ondergebracht.

Gezien de verwachte groei, maar ook het toenemend aantal vragen, verzoeken en meldingen van bewoners, verwachten wij meer nodig te hebben voor de uitvoering van deze taken. De kosten die gemaakt worden om de werkzaamheden uit te voeren worden geschat op 30.000 euro per jaar.

Het maken van deze kosten is onvermijdelijk gezien de verplichtingen die aan deze activiteiten verbonden zijn voor de gemeente. De verplichtingen komen voort vanuit de concessie vanuit de provincies Noord-Brabant en Limburg met Vattenfall.

7. Vervolg:

Na vaststelling door uw raad maken we een uitvoeringsprogramma waarin de plaatsingsstrategie en opschaling verder worden uitgewerkt met een planing. Dit uitvoeringsprogramma zal door middel van een RIB worden gedeeld met uw raad.

8. Communicatie

Na besluitvorming door uw raad wordt een persbericht uitgebracht naar de media. Ook komt er geactualiseerde informatie over de laadinfrastructuur op de website, inclusief een overzicht van laadpunten in de gemeente Valkenswaard.

Bijlagen

Nr.	
1.	Visie op laadinfrastructuur 2024
2.	Motie SvV inzake Laadpark (3 november 2022)
3.	RIB Motie Laadpark (24 oktober 2023)

De raad van de gemeente Valkenswaard;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders
d.d. 12 november 2024;

Gelet op de behandeling in de vergadering van de raadscommissie
d.d. 28 november 2024;

Besluit

1. De geactualiseerde visie op laadinfrastructuur 2024 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad
d.d. 12 december 2024

Zaaknummer: 0000132829

de raadsgriffier,

de voorzitter,

Drs. C. Miedema

Drs. A.B.A.M Ederveen